

- מדריך קצר - דיני ספירת העומר ודינים נוספים - ה'תש"פ

ברכת האילנות

- א. ניתן לברך את ברכת האילנות עד ל' ניסן.
- ב. אינו מברך אלא בפעם הראשונה שרואה, ולכן, אם ראה אילן במהלך החודש ולא בירך, לדעת חלק מן הפוסקים הפסיד את הברכה.²

חמץ שעבר עליו הפסח

- ג. חמץ שעבר עליו בפסח ולא נמכר לגוי נאסר באכילה ובהנאה.
- ד. חנות שמכרה את החמץ ויש לה אישור כלשהו על כך (מטעם הרבנות וכדומה), ניתן לסמוך על כך.³
- ה. באם יש ספק, האם בעל החנות מכר את החמץ לגוי - אין לקנות מוצרי חמץ מחנות כזו, אלא אם-כן מופיע על האריזה שיוצר או נאפה לאחר הפסח.⁴
- יש מוצרים שאין מופיע כיתוב זה, אך ניתן לזהות אם יוצר לאחר הפסח באמצעות קוד המופיע ליד התאריך אחרון לשימוש. הקוד השנה הוא 2107 או 20107.⁵

דיני ברכת ספירת העומר

הספירה

- א. הספירה צריכה להיות בעמידה, אך אם ספר בישיבה - יצא.⁶
- ב. יכוון לספירה של אותו הלילה, ולתיבה אחת של "אנא בכח", ותיבה אחת של מזמור "אלקים יחננו", ואת אחת מפסוק "ישמחו".⁷

- ג. כאשר השליח ציבור מברך, כדאי לכוון שאינו רוצה לצאת ידי חובה בברכת הש"ץ,⁸ אך גם אם לא כיוון יכול לברך.⁹
- ד. שמע ברכה ולא כיוון שלא לצאת ידי חובה בברכה זו - אם לא סופר מיד אלא במניין אחר שוב לא מברך.¹⁰

- ה. נשים, פטורות מלספור ספירת העומר. אמנם, הן יכולות לספור בברכה. ויש מקומות שהנשים קיבלו עליהם מצוה זו כחובה.¹¹ ולמנהגנו, נשים סופרות ובברכה.

- ו. המתפלל ביחידות (אף אם שומע תפילה בטלפון וברדיו וכיו"ב) - צריך לספור מיד בתחילת הלילה כשמתפלל ערבית, ולא ימתין לשידור התפילה וכדו'.¹²

זמנה

- ז. יש לספור בתחילת הלילה מיד לאחר ערבית. ואם לא ספר, זמנה כל הלילה עד עלות השחר.¹²
- ח. שכח לספור בלילה, יספור ביום ללא ברכה, ויוכל להמשיך בשאר הימים לספור עם ברכה.¹³

- ט. שכח גם ביום ולא ספר, ימשיך לספור בשאר הלילות בלא ברכה.¹⁴ וישתדל לשמוע הברכה מאחר, ויענה 'אמן' כל ברכתו.

- י. המסופק אם ספר בלילה הקודם, ממשיך לספור בברכה.¹⁵
- יא. מי שלא ספר בלילה הקודם, אך מסתפק האם ספר במשך היום - יכול להמשיך לספור בימים הבאים בלא ברכה.¹⁶

- יב. נוהגים שלא לעשות מלאכה מהשקיעה עד שיספור ספירת העומר, בין אנשים ובין נשים. [ולכן ראוי לספור מיד בתחילת הלילה כדי שיוכלו לעשות מלאכה ככיבוס וכדו']¹⁷
- יג. מותר לעשות מלאכות פשוטות שמותר לעשותן בחול המועד - כגון בישול, אפיה ונקיון.

- יד. אין אוכלים אפילו סעודה קטנה, החל מחצי שעה קודם השקיעה עד שיספור ספירת העומר.¹⁸ סעודת עראי - היינו, מיני מזונות או לחם פחות מכביצה, וכן פירות, ירקות, בשר, מותר לאכול. השתיה מותר, ללא הגבלה.¹⁹

- טו. אם מעמיד שומר שיזכיר לו לספור, מותר לו לאכול בתוך החצי שעה שלפני השקיעה.²⁰ למעשה מקילים לסמוך על שומר לעניין אכילה, גם לאחר צאת הכוכבים.²¹

- טז. שכח והתחיל לאכול, אם התחיל לפני השקיעה אין צריך להפסיק, ואם התחיל לאחר השקיעה, צריך להפסיק מסעודתו ולספור.²²

הסופר שלא בכונה

- יז. השואל את חברו, החל מפלג המנחה, מה הספירה הערב, יענה לו "אתמול היה כך וכך", ולא יאמר "היום כך וכך".

- יח. אם טעה וענה "היום כך וכך" - אם היה זה לפני השקיעה, יכול לספור בברכה. אך אם זה היה אחר השקיעה, לא יברך על הספירה. אמנם, אם כיוון בפירוש שלא לצאת ידי חובת הספירה באמירה זו, יספור בברכה. השואל יכול לברך בכל מצב - מאחר ושאלתו את חברו היתה כדי לדעת כמה לספור בתפילה, והרי זה כאילו שכיוון בבירור שאינו רוצה לצאת כעת ידי חובה בשמיעת הספירה מחבירו.²³

- יט. אם ענה לחברו רק במספר הימים - שאמר שלושה ימים, ארבעה ימים וכדומה, ולא אמר "היום כך וכך" - יכול לספור בברכה.²⁴

הטועה בספירה

- כ. טעה וספר ספירה של יום אחר. אם נזכר מיד - יתקן את עצמו, אך לא יברך שוב. אך אם כבר הפסיק בדברים אחרים, יספור שוב בברכה.²⁵
- כא. קטן שהגיע למצוות באמצע ימי הספירה, ממשיך ספירתו בברכה.²⁶

דינים הנוהגים בימי הספירה

- א. **פרקי אבות:** מנהגנו - החל משבת פרשת שמיני - לומר פרקי אבות לאחר תפילת מנחה - בכל שבתות הקיץ, עד ראש השנה.²⁷
- ב. ע"פ הוראת כ"ק אד"ש יש ללמוד בעיון משנה אחת על כל פנים, מתוך הפרק שלומדים באותו שבוע.²⁸

- ג. **מסכת סוטה:** נוהגים ללמוד בימי הספירה מסכת סוטה דף ל"ט.²⁹
- ד. **תספורת:** אין מסתפרים בימי הספירה עד ערב חג שבועות. ילדים שהגיעו לגיל 3 עד ל"ג בעומר - יסתפרו בל"ג בעומר, לאחר ל"ג בעומר - יסתפרו בערב שבת הסמוכה לשבועות.³⁰

- ה. **בשנה זו:** מי שהשער מציק לו מאוד, ורצה להסתפר לפני ימי הספירה אך לא הצליח מחמת המצב בימים אלו - יש לשאול רב בהקדם.
- ו. **חתונה:** לא מתחתנים בימי הספירה (למעט שלושת ימי ההגבלה ול"ג בעומר).³¹ אך לערוך לחיים ווארט מותר אפילו עם סעודה אך ללא תזמורת.³²

- ז. **בשנה זו:** אלו שתכננו להתחתן לפני חג הפסח, ומחמת המצב לא יכלו להתחתן - ישאלו רב מורה הוראה איך לנהוג.
- ח. **ברכת 'שהחיינו':** נוהגים שאין מברכים שהחיינו בימי ספירת העומר.³³ מלבד בשבתות ובל"ג בעומר.³⁴

- ז. אין ללבוש בגד חדש חשוב, אף למנהגינו שלא מברכים שהחיינו על בגדים חדשים. אך הזקוק לכך, יכול לקנות אף בגד חשוב בימי הספירה, ולחדשו בשבת או אחר הספירה, כיוון שבימינו לא נהוג לברך על קניית בגד חדש.³⁵
- ח. **ריקודים ומחולות:** אין עושים ריקודים ומחולות.³⁶

- ט. **שמיעת מוזיקה:** אין שומעים מוזיקה מכלי שיר. כמו"כ, יש להימנע אף משמיעת מוזיקה מוקלטת.³⁷
- י. שמיעת מוזיקה שאיננה מעוררת לריקוד ושמחה, כניגוני דביקות והתעוררות, אינה אסורה בימים אלו.³⁸ כמו"כ, שמיעת מוזיקה להפגת בדידות, עצבות, מניעת שינה בנסיעות, מותרת, אלא שיש להתאמץ שתהיה מוזיקה זו מסוג המנגינות המתורחת.³⁹

- יא. בנוגע לשמיעת מוזיקה, כשם שמקילים בגני ילדים בכדי להעסיק את הילדים בהפעלה (ריתמיקה וכדו') שמשמיעים להם מוזיקה ומנגינות, כך אפשר להקל גם בבתים, כאשר מדובר בהפעלה (ולא בריקודים ומחולות).
- יב. המתפרנסים מנגינה, יתייעצו עם רב כיצד ינהגו בתקופה זו.

ברכת קיץ בריא!

יו"ל ע"י מכון הלכה חב"ד (ע"ר)
הגהה: הגה"ח הרב מיכאל אבישי רב קהילת חב"ד בית שמש - רמה א'
 הגה"ח הרב משה קורנייץ רב קהילת חב"ד הר יונה,
 הגה"ח הרב חיים קידנר דיין רב קהילת חב"ד עמנואל
 תרשים זה אינו מהווה תחליף ללימוד בספרי ההלכה.

לשבת ההלכה
 077-2251770 בשעות הבוקר: 11:00-13:00 בשעות הערב: 16:00-24:00

 055-7081737 smlarav.co.il סמס לרב

הספר שאיתו מגיעים מוכנים לחג השבועות כולל תיקון ליל שבועות מהודר ע"פ מנהגי חב"ד
הפצה - 02-3011770 • חישי - הפצת המעיינות • בחנויות ספרים המבחרות